

A HUSZTI BETEGLÁTOGATÓK

Tallósy uram labanc részen volt, s Huszt várának vala kapitánya.

Huszt várát akkor erős fészeknek tarták, s a kuruc vezér igen szerette volna, ha Rédey Ferenc uram azt valahogy szépszerével bevette volna.

Ostrommal azonban ez igen sokáig ment volna, mivelhogy ostromágyúí Rédeynek nem is igen valának, ellenben Tallósy olyasfélével nagyon is jól el vala látva.

Azután meg hadserege sem igen mérkőzhetett volna a labanc kapitányéval, mivelhogy ő csupa lovassággal rendelkezett, emez pedig elegendő muskétást tudott kiállítani a falakra.

Pénzzel megint nem remélheté megvesztegetni a labanc vezért, mert az nagyon is gazdag ember volt, őneki pedig annál szűkebben csorgott az olajos korsója.

Márpedig a várat akármilyen módon, de el kelle tőle venni.

Egyszer híre futamodik a környékben, hogy Tallósy uram nagybeteg, valami szörnyű ragadós nyavalya ütött ki rajta; senki sem mer az ágyához közelíteni.

- No, ha senki sem mer, hát majd merek én - mondta Rédey, s befogatva négylovas kocsijába, egyedül egy hajdú kíséretében áthajtott Huszt várába.

Természetesen beeresztették. Ki tartott volna tőle, mikor egyedül jó? Kérdezősködék a beteg felől, fölvezették hozzá, bement, ott találta az ágyon fekvő, odament hozzá, leült az ágya mellé, monda neki, hogy hallotta nagybeteg voltát, s nem állhatta meg, hogy félretéve minden pártvillongást, atyafiságos érzelemből el ne jöjjön hozzá beteglátogatóba.

A beteg ember azt rebegte rá, hogy az Isten áldja meg érte, bizony nagy jót cselekedett vele.

Rédey uram kikérdezé, hogyan van, mi baja van. A beteg elpanaszlá sorba.

- Ki gyógyítja?

- Bizony senki sincs itt közelben. Üzentem a szatmári felcsernek, de az azt üzente vissza, hogy éppen most kezdődik a bölény vadászat, várjak egy kicsit a nyavalyámmal.

- No, majd elhozzatom én kegyelmednek a magam doktorát Kállóból. Engedje meg, hogy egypár sort írjak a fiamnak érte.

- Az Úristen is megáldja érte kegyelmedet!

Rédey uram tehát ír a fiának, hogy jöjjön szaporán utána Husztra, hozza magával a doktort is. De két kocsival jöjjenek.

Másnap ott volt Rédey fia és az orvos.

Az orvos mély tudományú férfi volt, megvizsgálta a beteget, kitanulta a kór állapotját, rendelt neki orvosságot, hanem hogy még akkor nem volt ám minden városban gyógyszertár, el kellett a szerekért futtatni Debrecenbe; onnan hozta azokat el Rédey uramnak egy ismerőse, aki ismét kocsissal, hajdúval érkezett meg.

Tallósy uram betegsége azért csak ment a maga útján. Tudjuk azt, hogy a beteg ember nyughatatlan, s ilyenkor akármilyen szert tanácsolnak neki, azokat mind meg akarja magán próbálni. Rédey uram pedig kifogyhatatlan volt a jótanács-adásban. Mintha valami kuruzsló asszonytól lett volna két esztendeig inaskodásban, úgy tudott ajánlani mindenféle tetemtoldót, innnyújtót, angyalrúgta, ördöggarapta gyökereket, kenőcsöket, liktáriumokat, hólyaghúzókat, az pedig,

valahány, annyifelé lakó sógornál, komájánál, keresztfiánál volt expresse kapható, azokat az illetők mind maguk siettek elhozni, és személyesen gratulálni hozzájuk a beteg úrnak.

A beteg úr pedig kezdte már magában számolgatni, hogy Rédey uram egy, a fia kettő, az orvos három, öccse, bátyja, sógora, komája, keresztfia nyolc; annak mindegyiknek kocsisa, hajdúja, az huszonnégy; idestova a beteglátogatók többen lesznek, mint maga a várórség.

Szeretett volna már nem feküdni az ágyban. Úgy tetszett neki, hogy nincs is már egyéb baja, mint hogy elrontotta a gyomrát. De szíves ápolói meg nem engedték, hogy fölkeljen. Megrontaná magát, a visszaesés veszedelmes; csak hozasson még több italt a diákkonyhából.

Egyszer már aztán csak kifúrta Tallósy uramnak az oldalát.

- Hallják kegyelmetek, én úgy veszem észre, hogy kegyelmetek már nagyon sokan lesznek itt a várban.

Rédey elmosolyodott.

- Én pedig azt hiszem, hogy már sokan is vagyunk. Nem megyünk mi innen el többet, uram.

Tallósy még tréfának akarta venni a dolgot.

- Csak nem remélik mégis kegyelmetek annyiadmagukkal legyőzhetni az én várórségemet?

- De igenis, hogy reméljük, mert valahányszor egyféle orvosságért elküldtünk egyet a kegyelmeted csatlósai közül, azt mindig ott fogták az illető helyen, s magunkfélét küldtek vissza helyette. Az igazi labancok közül csak úgy csilleng-billeng egynéhány a mieink között.

Tallósy uram látta, hogy szépen rá van szedve. Ijedtében úgy meggyógyult egyszerre, hogy felugrott az ágyból, s felrántotta csizmáit segítség nélkül, pedig azelőtt azt képzelte, hogy csont van a hasában.

Valójában Huszt várát beteglátogatás örve alatt szépen elfoglalták tőle.

- Most hát legalább annyit tegyenek meg kegyelmetek, hogy küldjenek be innen Szatmárba.

Azt meg is tették vele, mégpedig tulajdon négylovas hintáján.

Ott aztán azzal csúfolta minden ember, hogy kikúrálták Huszt várából.